

XXIX
мендународен
фестивал
«Мартенски
музикални
дни»

ПРОЗВУЧАХА ПОСЛЕДНИТЕ АКОРДИ

Васил Казанджиев, Моцарт, Барток... Предпоследната в чер на тазгодишния фестивал „Мартенски музикални дни“, поверена на Североунгарския симфоничен оркестър с диригент Ласло Ковач и солист пианиста Боян Воденичаров, предложи на русенската публика една наистина разнообразна програма. Очертаният голям диапазон от индивидуални почерци, композиционни техники и стилистични решения изисква широка амплитуда на преживяването както от страна на самите изпълнители, така и от страна на публиката. Впрочем тази концертна програма се характеризираше в много по-висока степен от всички прозвучали до тук на фестивала с присъствието на творби — образци на съвременно оркестрово мислене. Горната оценка следва веднага да бъде уточнена, тъй като Бартоковият „Концерт за оркестър“, а и музикалната техника, с която Васил Казанджиев изгражда своите „Илюминации“, принадлежат към един утвърден етап в развитието на съвременния музикален език, представляват неговата своеобразна класика. Овлавяването на тези художествени стойности от обществото музикално съзнание обаче се оказва процес, който по-бавно следва развитието на индивидуалното съзнание на композитора, както и развитието на интерпретационните представи. Но все пак „Концерт за оркестър“ е творба, която може в достатъчна степен да бъде достъпна, а защо не и привлекателна за русенската публика, демонстрираща истински умения в преживяването на опуси, принадлежащи към музикалната класика и роман тизма.

Проблемите на възприемането са разбира се свързани и с конкретните изпълнителски решения, които ги провокират. Уменното да се моделира музикалното време, да се изгради и осмисли кривата на емоционалното развитие — тази следваща и необходима по-висока степен на овладяване на музикалния текст не намери напълно своя реализация в прочитана на диригента

Ласло Ковач. Както „Илюминации“, така и големи отрязъци от „Концерта за оркестър“ (I, III, отчасти V част) не оставиха усещането за ярка интерпретация на музиката, заложена в партитурата. Трябва обаче веднага да отбележим, че в горните случаи това музикално текстово „съобщаване“ беше коректно. Оркестърът демонстрира добри възможности, а там, където самият характер на творбата предполага мозаичност на внушенията, не изисква единна

крива на музикалното разгръщане, където на преден план излизат преди всичко инструменталните възможности на състава (II, IV част) се достигна до преодоляването на текстовото равнище.

Оценката за коректно звучене на оркестъра, дадена по-горе, не може да се приложи в същата степен по отношение на акомпанимента на Моцартовия клавирен концерт. Тук на моменти имаше нестройност на въстъпвания и интонация, които бяха „отми

нати“ от Ласло Ковач. Може би не всичко в интерпретацията на пианиста Боян Воденичаров беше прецизно във висша степен, но именно в този „къс“ от цялото пълно се чувствуваше разгръщането на едно музикално мислене, което е обгърнало, осмислило творбата във взаимовръзките на стил, образност, идея. И което ни позволи да викинем в проникновението на втората мъдро-лирична част на този Моцартов концерт, да из

питаме очарованието на неговите бързи крайни части...

И тазгодишното XXIX издане на „Мартенски музикални дни“ завърши по традиция с изпълнението на Деветата симфония от Бетховен. Много пластовото музикално съдържание на тази творба — послание, се свързва логично с дебата на фестивала „Музикалното изкуство — за мир, дружба и братство между народите“. Традиционно е и участието на хор „Дунавски звуци“ с главен художествен ръководител Михаил Ангелов. За съжаление не съм присъствувала на предните изпълнения. А иначе възможността за сравнение, за постоянно наблюдение на развитието на даден състав обогатява, прецизира впечатленията... Какви са мислите, които пораждат настоящата изява на хора? Това беше най-стабилният изпълнителски колектив сред изграждащите сложната тъкан на творбата. (Да уточним: Бетховеновият опус прозвуча в изпълнение на Североунгарския симфоничен оркестър и солистите от ГДР Дагмар Шеленбергер — сопран, Бригите Фреценер — мецосопран, Ханс — Дирк Мундт — тенор и Волфганг Хелмт — бас). Наблюдавахме спонест, добър баланс на гласовете, стремеж към стилистически верно звукоизвличане, вкус в динамическото третиране и артикулацията при хоровото изпълнение. Колкото до певците от ГДР, струва ми се, че и в този случай бяхме свидетели на неправомерно пренапрежение, при което в името на автентичността на звучене и интерпретация и на по-високото художествено ниво се пристъпва към поканата на солисти „отвън“, които за съжаление не поднасят нищо в повече от познатите ни „местни образци“. Не беше особено убедително и това, което диригентът Ласло Ковач предложи както по време на изпълнението на Деветата симфония, така и при прозвучаването на Бетховеновата увертюра „Егмонт“, видимо като темпа, динамики, изграждане на пулсацията на музикалната тъкан.

И така прозвучаха последните акорди на фестивала „Мартенски музикални дни“. Празникът завърши, започна делникът, който го подготвя. Делникът, който успокоено и мъдро ще потърси точната оценка на стойностите, ще си спомни успехите, ще си признае несполуките. За да ги преодолее, за да бъде следващият фестивал още по-богат, по-различен. А засега — да благодарим на неговите организатори и изпълнители...

Росица ДРАГАНОВА